

عنوان مقاله:

زیبایی شناسی خطبه آفرینش در پرتو نقد فرمالیستی

محل انتشار:

دوفصلنامه حدیث پژوهی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

علی نجفی ایوکی
سید رضا میراحمدی
نیلوفر زریوند

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر می‌کوشد نخستین خطبه نهج البلاغه را از دیدگاه نقد فرمالیستی ارزیابی کند و به این که بی‌گمان باید مفهوم و معنا اصل قرار گیرد، جانب « آفرینش » مسئله پردازد که در متن دینی خطبه فرم و شکل و انسجام تا چه اندازه رعایت شده و به ادبیت متن از سوی صاحب سخن تا چه میزان توجه شده است. نویسندگان بدون توجه به مسائل فرامتنی همچون شخصیت و جایگاه مولف، مسائل اجتماعی، تاریخی و روان شناسی که در نقد فرمالیستی جایگاهی ندارد، فقط بر متن مورد نظر تمرکز کرده و از نظرگاه اصول آن نقد، در پی کشف زیبایی های خطبه یادشده هستند. برداشت این است که متن پیش روی، صرف نظر از محتوا و مفهوم گنجانده در آن، کاملاً منسجم و یکپارچه بوده و حرف ها، واژه ها، ترکیب ها و جمله ها در پیوند با هم، هارمونی و نظم بسیار شگفتی را ایجاد کرده اند. کاربردهای مجازی و کنایی، توجه به آواهای القاگر و رعایت جانب توازن آوایی و واژگانی و نحوی، دخالت دادن گونه های متفاوت آشنایی زدایی ادبی، پیوند با دیگر متون و... متن را از روساخت و زیرساخت چشمگیری برخوردار کرده و ما را به این نتیجه رسانده که ادبیت و زیبایی متن، نه قربانی ترسیم مفهوم و معنا، که در خدمت یکدیگرند و شیوه سخن و شگردهای بیانی به همان اندازه اهمیت می یابد که مفهوم مورد نظر اهمیت دارد.

کلمات کلیدی:

نقد ادبی، فرمالیسم، خطبه آفرینش، انسجام، ادبیت، آشنایی زدایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1340312>

